

Zápisnica zo zasadnutia Výboru ZED rozšírený o predsedov seniorátnych ZED/resp. Ich zástupcov

6.11.2017, Poprad – Veľká

prítomní: podľa prezenčnej listiny
overovatelia: Iveta Vachulová, Ľubica Sobanská

Program:

1. Úvod
2. Informácie zo seniorátov
3. Diskusia o aktuálnom živote ZED
4. Záver

1. Úvod

Stretnutie otvoril predseda ZED, J. Bunčák prečítaním myšlienky podľa Hesiel Jednoty bratskej na daný deň a pomodlil sa. Následne sme spievali pieseň Chvála Tebe Bože náš, 1. verš z EVS.

Keďže prítomní boli aj predsedovia seniorátnych ZED (resp. ich zástupcovia), prítomní sa navzájom predstavili, informovali sa o neúčasti, tlmočili prípadne ospravedlnenie neúčasti a pod.

Diskusia o autofonde ZED z dôvodu, že nie je jasná suma na pôžičku z webu ZED; ako aj o skutočnosti, že uznesenie hovorí, že čerpať pôžičku môžu členovia ZED, ale cirkevné zbory nie sú členmi ZED, čiže by bolo potrebné dať to na pravú mieru; ako aj o ďalších informáciách, ktoré nie sú na webe a pod.

2. Informácie zo seniorátov

Zaznela výzva smerom k nečlenom výboru, aby informovali o tom, čím sa žije v seniorátoch, aké sú podnety zo seniorátov, na čo dať dôraz v práci ZED, a pod., napr. aj kde konať VZZED, aby sme neboli časovo limitovaní a pod. Zaznela aj otázka, aké sú stavy na účtoch ZED, aby sme vedeli, čím disponujeme.

Turčiansky seniorát

Pavel Tomka podal stručné info o ZED, neočakávajú zo ZED záchranu; otázka voľna po odpracovaných rokoch (sabbatical), vzdelávanie pre farárov... nikto sa nest'azuje, každý rieši veci po svojej linke; sú v senioráte rôzne názory, ale vychádzajú spolu dobre.

Dunajsko-nitriansky seniorát

Miloš Zaťko informoval, že stretnutia sú pravidelne raz mesačne, 3. štvrtok v mesiaci, je to spoločná schôdza so seniorom i ZED. Prednášky riešia sami alebo pozývajú hostí; vzťahy sú normálne; vidieť trochu ľahostajnosť zo strany mladších farárov, napr. pri reagovaní na podnety pre synodu... Predseda Bunčák sa spýtal, či je doriešená otázka parochiálneho práva kvôli pohrebu v Nových Zámkoch, kde vznikli spory okolo toho, kto má pochovať zosnulého?

Tatranský seniorát

Michal Findra hovoril, že sa stretávajú 2. pondelok v mesiaci; vždy majú krátke služby Božie, na zač. aj s VP vždy; všetci sú členovia ZED; dali viac členské, chcú dôchodcov podporiť k Vianociam; platia aj za dôchodcov členské pracujúci farári; pozývajú hostí; bola dobrá pomoc ten zoznam farárov, čo sú ochotní a schopní prednášať tému, bolo by dobré to aktualizovať.

J. Bunčák poznamenal, že predsedovia SPK majú poslať správy do 15.1. vid' uznesenie od minule, nech doplnia aj o témy a prednášajúcich.

Hontiansky seniorát

K. Zaťková, povedala, že riešia len to, čo treba; kedysi mali prednášky, ale teraz nie.

Myjavský seniorát

Iveta Valuchová, informovala, že v advente a pôste majú aj VP; raz ročne majú

trojpastorálskeho s Považským a Východomoravským (ČCE) seniorátom; niekedy majú prednášku; názory sú v senioráte rôzne na rôzne veci, diskutujú o nich...

Považský seniorát

Božidara Bašková zdieľala, že sa stretávajú raz mesačne, 4x v roku s VP (zač. a koniec šk.r. a advent, pôst); niekto má vždy homíliu, vtedy nie je prednáška; prednášky majú aj hostia, (spomenula aj už spomenutú trojpastorálsku); diskusie nie sú veľké, obdobie vákua, prítomná vzájomná nedôvera, nediskutujú na aktuálne témy v cirkvi;

J. Bunčák doplnil, že sú dosť rozbité vzťahy kvôli kauze Beckov; asi ¾ farárov sa postavilo na stranu s. Moniky Cipciarovej; ZED sa jej nedokázal vehementnejšie zastat'... okomentoval tú situáciu okolo tejto kauzy; dokonca sa stalo, že jedna SPK bola tajne nahratá bez vedomia účastníkov... Je neporiadok v zápisniciach zo sen. konventu – nie všetky zápisnice sú zverejnené, dodané, rôzne verzie a pod.; to vyvoláva atmosféru nedôvery i strachu... sú to nezdravé javy... sú aj SPK, kedy nie je žiaden reálny program.

J. Hroboň mal dotaz, o čo vlastne v tej kauze Beckov ide, na čo J. Bunčák stručne vysvetlil.

Rimavský seniorát

Roman Roskoš informoval, že brat Dezider Rusnák, dôchodca, je dvojjazyčný, zaopatruje Gemer, nie všetci sú členmi ZED; naštrbené vzťahy, porady sa konajú na formálnej úrovni, diskusie len k prednáškam; bolestí dosť veľa najmä po voľbách seniorky, súdy vraj uzavreli, že všetko bolo v poriadku, ale to vzťahy neurovnalo; vidno útek pred problémami, marazmus, cítia naštrbenosť vzťahov, nechota otvárať páľčivé témy na spoločných stretnutiach; ako seniorát zápasia s migráciou ľudí a zmenšovaním zborov; obava z odluky cirkvi od štátu – možno len tri zbory sú reálne schopné prežiť (Klenovec, Tisovec, Rim. Sobota); raz ročne SPK spolu s Gemerským seniorátom (miesto striedavo). Mnohé veci fungujú len zotrvačne.

J. Bunčák komentoval príkladom k spájaniu zborov ako to riešili v Durínskej cirkvi.

Zvolenský seniorát

Štefan Škorupa podal informáciu o živote v senioráte, v ktorom sú členmi ZED aj biskup ZD a ďalší., SPK závisí od toho, kto príde; bratstvo je celkom dobré; pravidelné stretnutia okrem leta; Na zač. roka je gulášová SPK, kde sú pozvaní tí, ktorí slúžili v senioráte v minulosti; VP vždy aj s rodinami; na záver roka zase gulášová v Mýte p/Ď; veselo v senioráte, lebo niektoré veci ich ovplyvňujú, br. Hanuska je aj sen. dozorcom, ale vzťahy sú ok, dá sa vydiskutovať, aj keď sú rôzne názory na niektoré veci.

Šarišsko – zemplínsky seniorát

Peter Soták povedal, že v senioráte tiež majú BÚ, v rámci ZED sú aj 4 zamestnanci BÚ, 1 spirituál, 1 policajný duchovný, dôchodcovia... Prednášky sú tematicky pestré, striedajú sa aj miesta SPK, hostia i domáci, zač. vždy pobožnosť; začínajú zavádzať kázňové prípravky, čo v minulosti bolo, ale chcú to obnoviť; chcú zaviesť okienko do zborov (čo ťa teší a čo ťa zarmucuje v cz); po prednáške diskusie, ani nestíhajú všetko, lebo sú pestré diskusie a záujem je... majú málo času do obeda, po obede neformálne rozhovory; VP advent, pôst a Kajúca NE – v SO aj s rodinami; aj diskusie k aktuálnym veciam cirkvi a seniorátu, hodnotenie aktivít a pod., témy hostia ale chcú viac aj z domácich zdrojov; sú aj živšie diskusie, ale vzťahy sú dobré, spolu aj aktivity robia zbory, autami idú spolu na SPK.

Bratislavský seniorát

J. Hroboň podal informáciu, že program funguje podobne ako u iných SPK, VP je vždy; Majú v senioráte 28 zborov, cca 46 farárov, je tam aj GBU, školy... a aj veľa dôchodcov; prínosom je kontakt s Brnianskym seniorátom (ČSE); nie sú kompaktné spoločenstvo; rozdelenie zboru v BA prinieslo isté napätia do vzťahov, a nedošlo k zmiereniu... ten konflikt sa preniesol aj ďalej; nevráživosť zostala aj napriek tomu, že teraz sa aktuálne neriešia kauzy; tým pádom tie VP majú takú divnú atmosféru;

Ľ. Sobanská spomenula, že kedysi bolo zvykom, že si pred VP podávali kolegovia ruky k zmiereniu. J. Hroboň reagoval, že ten konflikt je hlboký, ale zatiaľ ponuky k zmiereniu nie sú opätované; J. Bunčák reagoval príkladmi z formálneho podania rúk... Položil otázky, čo si predstavujeme

pod pokáním, čo urobíme pre to, aby sme tie problémy medzi nami riešili? Čo urobiť, aby to bolo úprimné z každej strany...? J. Hroboň doplnil ako príklad konfliktu medzi br. Hroboňom a br. Filom, ako sa zmierili, a sú schopní si ruky podať...

Problémom v senioráte sú súhlasy a nesúhlasy farárov, čo odkázal br M. Šefranko, aby to tlmočil na tomto stretnutí, aby to bolo v ZED otvorené, a tiež finančná situácia farárov.

Košický seniorát

O. Kolárovsý uviedol príklad z ich seniorátu, že je možné aj zmierenie a pokánie funguje; VP 2x ročne aj s podaním rúk; prednášky mávajú hostia i domáci, niekedy je SPK bez prednášky; vzťahy po seniorátne úroveň dobré, ale čo sa týka celocirkevnej roviny, tam už sú rozpory, ale väčšina je kritická k súčasnému daniu na celocirkevnej úrovni... Raz ročne je aj guláš s rodinami; organizujú pravidelne Reformačný modlitebný týždeň, v ktorom sa farári striedajú v jednotlivých zboroch; otázky – financie, súhlasy; sú zbory, čo sa trápia (nemecké pôv.), energiu treba venovať riešeniu skutočných problémov v cirkvi... V senioráte priamo nepocitujú kauzy a ani žiadne v senioráte nemajú... ale aj EpsT napríklad trápí farárov, ako dez/-informuje o dianí v cirkvi...

Neboli zastúpené senioráty: Liptovsko-oravský, Gemerský, Novohradský

Nasledovala obedňajšia prestávka.

3. Diskusia o aktuálnom živote ZED

Poobedňajší program pokračoval diskusiou o probléme udeľovania či neudeľovania súhlasov pre voľbu farára... pričom sa javí svojvôľa predsedníctva dištriktu (ZD) pri tomto neudeľovaní súhlasov k voľbe farára.

Iný problém: Dvaja kapláni nedostali pozvanie na farársku skúšku v rozpore so zákonom. Rozpor so zákonom je v tom, že biskup osobne dotyčnému kaplánovi nenapísal, kaplán nedostal odôvodnenie a nevrátili mu doklady.

K otázke udeľovania súhlasov sa viedla diskusia v duchu, aby ZED navrhol úplne zrušiť inštitút udeľovania súhlasov k voľbe farára. Ak nie je udelený súhlas k voľbe, tak vlastne je obmedzené právo zboru zvoliť si farára.

Roman Roskoš vysvetlil svoj konkrétny prípad (ale nie jediný). Vraj nenadobudol dostatočné kompetencie k samostatnému vedeniu zborového konventu (kauza volieb dozorcovi ZD).

V diskusii vystúpili Sobanská, Roskoš, Hroboň, Kolárovsý, Tomka... Záver – vid' Uznesenie 1/11/2017:

Bod pokánie a zmierenie v cirkvi. Hroboň otvoril túto otázku. Tomka v diskusii: Chýba nám, že sme neurobili pokánie nad minulosťou socializmu, neriešili sme to pokáním, urobila sa len hrubá čiara bez pokánia. Dnes sa k tomu pridávajú ďalšie hriechy.

Roskoš: Rozdiel je medzi pokáním a zmierením. Pokánie je ochota zmeniť nesprávne konanie. Zmierenie môže nastať aj bez pokánia, napr. ochota diskutovať o rôznych názoroch a aj nesúhlasiť, ale napriek tomu si vieme podať ruku. Diskutovali aj Kolárovsý, aby niekto mohol robiť pokánie, či vyzvať ho k pokániu, musela by byť ochota prevziať zodpovednosť za nesprávne rozhodnutia...

Hroboň – Tomka má pravdu, že ako cirkev sme neurobili pokánie vzhľadom na minulosť. Ako cirkev by sme mali činiť pokánie z minulosti, hovoriť s ľuďmi, ktorým bolo ublížené. Cirkev sa nedištancovala ani od zločinov nacizmu. Ospravedlniť sa ako cirkev za túto minulosť. Ale problémom je súčasnosť. Sú tu ľudia, ktorí cítia krivdu. Čakajú nás voľby, sú silné tlaky... Návrh urobiť napr. služby Božie zmierenia a pokánia v IX 2018. Vyzvať aj ľudí v zboroch, aby hľadali pokánie a zmierenie navzájom... aby to pripravilo cestu tým, ktorí prídu ako noví do úradov v cirkvi...

Kolárovsý – rozdelenie cirkvi na 3 skupiny, neutrálni, ktorí nechcú byť zatiahnutí do konfliktu... Kto by mal zastrešiť taký krok výzvy k pokániu?

Zaťko – mali by zmysel primárky ZEDu k voľbám, keď aj tak rozhodujú kandidačné porady a predsedníctva dávajú súhlas k voľbe.

Bunčák – problém teleologickej metódy... z našich CPP sa vytráca poukaz na Písmo Sväté a na učenie našej cirkvi.

Hroboň to nedáva ako návrh na uznesenie, ale ako námet na premýšľanie aj v seniorátoch, že

ako ZED nechceme ísť cestou konfliktu ale cestou zmierenia...

Zaťko – áno, najprv v seniorátoch o tom hovoriť... Sobanská – už iný názor je často považovaný za nepriateľský názor... Toto nám treba prekonať.

Otázka financovania farárov/platy: RE: dotazník z cirkvi, či by boli zbory ochotné dať celý plat farárovi, ale sú zbory reálne schopné toto utiahnuť?

Diskusia. Bunčák, Hroboň, Kolárovský, Sobanská, Roskoš... Sú dve roviny – krátkodobé a dlhodobé riešenia...

Bunčák - že považuje za samozrejmosť, že túto otázku bude prednášať na GP. K tomu viď Uznesenie 2/11/2017.

Časopis ZEDMelanchton. Bunčák poukázal, že 2x ročne minimálne by bolo dobre, keby časopis vychádzal. Vraj má aj pridelené číslo z ministerstva. Výzva k príspevkom, slušne, vecne, hoci aj prípadne kriticky.

Sobanská: Dohodnúť sa čo bude v Melanchtone. Ak je redakčnou radou výbor, tak sa nám treba dohodnúť.

Bunčák je ochotný oslovit' ľudí, aby prispeli do Melanchtonu, Majling je ochotný to zalomiť. K tomu bolo prijaté Uznesenie 3/11/2017.

V ďalšej diskusii sa riešili praktické otázky ako to, že zápisnica z výboru ZED by mala byť pod heslom, aj uznesenia. Upozorniť Ondreja Majlinga na to. Zápisnica by mala byť zverejnená po overení overovateľmi.

Na webe treba aktualizovať sumy na žiadosti a tiež kolónka by mala byť aj telefón a IBAN.

Otázka dotazníkov ohľadom financovania farárov. P. Soták vysvetlil, prečo z GHV to šlo – prieskum o ochote zborov podporovať farára aj platovo.

Otázka na EpsT, či by sme mali reagovať na článok. Bunčák odmieta reagovať na takéto články, lebo v tom nevidí zmysel. Na EPsT má svoj názor.

Dohodol sa termín ďalšieho stretnutia výboru ZED, kde sa bude prejednávať úprava stanov a rokovacieho poriadku, miesto a spôsob organizácie VZZED ako aj časopis Melanchton. Stretnutie bolo ukončené modlitbou.

Prehľad uznesení zo zasadnutia Výboru ZED 6.11.2017

Uznesenie 1/11/2017:

Výbor ZED rozšírený o predsedov a zástupcov seniorátnych ZED prijíma toto stanovisko: Poveruje predsedu ZED, aby tlmočil na GP návrh na synodu zrušiť udeľovanie/neudeľovanie súhlasov k voľbám farárov a seniorov.

Za: 13 proti: 0
neprítomný: 1

Uznesenie 2/11/2017:

Výbor ZED rozšírený o predsedov a zástupcov seniorátnych ZED vníma problematiku odmeňovania duchovných a poveruje predsedu ZED, aby apeloval na GP riešiť finančnú otázku duchovných.

Za: 14 proti: 0
neprítomní: 0

Uznesenie 3/11/2017: Na najbližšom zasadnutí výboru ZED sa dohodneme na obsahovej náplni

Melanchtonu.

Za: 6 proti: 0
přítomní: 6